

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om investeringsfonds.

(Lovforslagets findes i tillæg A. sp. 127, fremsættelsen i tidenden sp. 33).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Hans Rasmussen: Den fremgangsmåde, der blev lovfæstet i lov om investeringsfonds, nemlig at de opsparede beløb skulle indsættes på spærret konto i nationalbanken og forrentes med 2 pct. årlig, må ses i forbindelse med den økonomiske situation, der herskede i landet på det tidspunkt, loven om investeringsfonds blev gennemført.

Når man på et vist tidspunkt fra nationalbankens side manede de forskellige pengeinstitutter til forsigtighed i deres långivning, var det vel kun rimeligt, at også lovgivningsmagten viste forsigtighed i sine dispositioner med hensyn til hele likviditetsspørgsmålet i de lovforslag, der dengang blev gennemført her i folketinget.

Det foreliggende lovforslag betyder i realiteten en kreditpolitisk lempelse af et mindre omfang, og da det samtidig betyder en væsentlig administrativ forenkling, kan jeg ikke tro andet, end at det skulle være let at blive enig om lovforslagets gennemførelse. Selv om nationalbanken på det danske kapitalmarked må indtage en central stilling, finder jeg det for mit vedkommende ganske rimeligt, at de enkelte virksomheder, der ud af deres overskud har muligheder for at henlægge beløb i en investeringsfond, kan sætte disse beløb direkte ind i det pengeinstitut, som de står i daglig og nær forbindelse med. Dertil kommer, at beløbene fremtidig forrentes på de vilkår, der gælder for det pengeinstitut, hvori de forskellige fonds bliver indsat, og det medfører så også, at indskyderne derefter må betale skat efter de almindelige regler af de påløbne renter.

Lovforslaget tilsigter også en direkte besparelse for staten, idet den ikke længere for investeringsfonds' vedkommende bliver pligtig at betale det rentebeløb, som loven indeholder bestemmelse om, og som i øjeblikket andrager 2 pct. årlig.

Det må også fra vor side anerkendes, at

den økonomiske situation har udviklet sig på en sådan måde, at der kan løsnest på pengepolitikken og derved gives mulighed for at sætte flere investeringer i gang, hvilket igen kan efterfølges af større beskæftigelse.

Lovforslaget er meget overskueligt, men alligevel vil det sikkert være rimeligt, at det bliver behandlet i et udvalg, og ud fra disse synspunkter kan jeg på socialdemokratiets vegne anbefale forslaget til en velvillig udvalgsbehandling og derefter til endelig vedtagelse i folketinget.

Foged: Lovforslaget om investeringsfonds med tilbagegivning af de indbetalte beløb til pengeinstitutterne kan vi tiltræde. Vi har også fra starten ment, at pengene burde placeres i de almindelige pengeinstitutter, og det er med tilfredshed, at vi ser, at den højtærede finansminister nu finder udvej for at gennemføre dette.

Må jeg som en tilføjelse sige, at måske burde denne lov, der i sin tid blev vedtaget i stor hast, underkastes en nøjere overvejelse. Området for investeringsfonds kunne vel uden skade, ja, jeg må måske hellere sige til gavn for erhvervslivet, udvides, således at det også kom til at omfatte andet end investeringer vedrørende driftsbygninger og maskiner. Jeg tænker på, at investeringsfonds også kunne bruges af unge ikke-næringsdrivende; de kunne senere benytte midlerne til køb af egen bolig, til køb af virksomhed, ved nyetablering m. m. Jeg skal ikke gå i detaljer, men henstille, at dette spørgsmål bliver behandlet i udvalget.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Fanger: Den foreslåede ændring i loven om investeringsfonds går ud på, at de beløb, som de erhvervsdrivende midlertidigt indsætter i bank eller sparekasse på konto for investeringsfond, i fremtiden skal forblive i disse pengeinstitutter, medens de efter den gældende lov overføres til nationalbanken. Meningen med loven var at give de erhvervsdrivende en skattelettelse og derigennem fremme opsparingsviljen. De henlagte penge skal dog senere anvendes til investering i egen virksomhed. Vi fandt det derfor naturligt, at pengene i den tid, de var bundne, udlåntes til andre erhvervs-

[Fanger.]

drivende til investering, og dette mente vi skete bedst ved, at pengene forblev i banker og sparekasser. Det konservative folkeparti kan derfor tiltræde de foreslåede ændringer.

I tilknytning hertil vil jeg gerne nævne to andre spørgsmål, som vi i sin tid talte om ved lovens behandling.

Det første er, om procenten skal forhøjes fra 15 til 20. Det andet er, om loven skal udvides fra kun at omfatte erhvervsdrivende til at omfatte alle skatteydere, samt om anvendelsesområdet skal udvides. Grunden til, at jeg ønsker, at alle skal have mulighed for at opnå skattelettelse ved hensættelse på en opsparings- og investeringskonto, er det almindelige ønske om at fremme opsparringen og investeringen, som man fra alle sider taler så smukt om. Investeringen i teknik og teknisk uddannelse er et vigtigt spørgsmål for os med henblik på at følge med i den tekniske udvikling, at skaffe arbejdspladser til de store årgange, at skabe mulighed for at indtræde i fællesmarkedet o. s. v. Nu har erhvervsvirksomhederne mulighed for skattefri opsparring i investeringsfonds, men muligvis har smedesvenden, som ønsker at blive selvstændig, et meget større investeringsbehov end hans måske gamle mester; måske tjener han og hans kone 20 000 kr. om året, men skatterne sluger en stor del af indtægten. På samme måde har mange landbrugsmedhjælpere, handelsmedhjælpere, fiskere o. s. v. en stor investeringslyst og måske også en stor opsparingsmulighed.

Mit forslag går ud på, at alle skatteydere skal kunne få oprettet en opsparings- og investeringskonto i en bank eller en sparekasse. På denne konto skal kunne hensættes 20 pct. af indkomsten plus eventuel merfortjeneste, og det indsatte beløb skal kunne fradrages i den skattepligtige indkomst i det indkomstår, i hvilket hensættelsen foretages. Kontoen skal kunne anvendes til følgende formål: for det første investeringsformål i samme omfang som de nuværende investeringsfonds. For det andet investering i egen bolig, enten i form af eget hus eller som indskud i form af andel eller aktie for en lejlighed i en boligejendom. Beløbet hertil

må dog ikke overstige 15 000 kr. For det tredje investering i børns uddannelse. Da kontoen også skal kunne anvendes som almindelig opsparingskonto, hvorpå der kan hæves til almindeligt forbrug, f.eks. til supplering af folkepensionen, skal der ske en beskatning det år, da beløbet hæves til almindeligt forbrug; endelig skal der, hvis skatteyderen dør, ske en engangsbeskatning efter de almindelige regler.

Man ville ved mit forslag opnå for det første, at al tale om, at det ikke kan betale sig at tjene mere, ophører, idet merindkomsten kan gøres skattefri ved sådan henlæggelse. Hvis f. eks. en arbejder ved overarbejde et år kan tjene 2 000 kr. ekstra, kan pengene hensættes på en sådan konto, og hans skat bliver mindret; hvis han et andet år tjener mindre, f. eks. på grund af sygdom eller arbejdsløshed, har han denne konto at ty til som reserve. For det andet vil ordningen bidrage overordentligt til fremme af opsparringen. Jeg vil ikke anse det for udelukket, at der på disse konti det første år vil blive hensat ca. 500-1 000 mill. kr.; herigennem vil det almindelige forbrug falde, og udbuddet af penge til investering vil stige. Renten vil falde, og al finansiering vil normalt kunne ske gennem pengeinstitutterne. For det tredje vil forslaget bidrage til at løse boligfinansieringen, og for det fjerde vil forslaget bidrage til at løse spørgsmålet om ungdommens uddannelse.

Ja, vil nogen måske indvende, men hvis der nu et år hensættes 500 mill. kr. på disse konti, kommer staten vel til at mangle skatten af disse penge, og den beløber sig måske til 200 mill. kr. Skal disse penge så opkræves på anden måde? Nej, meningen er, at staten skal kunne undvære disse penge, når den ikke mere skal klare finansieringen af de mange investeringer.

Jeg håber, at vi i det udvalg, der nedsættes, må få lejlighed til at drøfte denne udvidelse af loven om investeringsfonds til at omfatte alle, og at vi må kunne samle enighed om at løse dette vigtige problem.

Axel Sørensen: Jeg skal meget kort på mit partis vegne anbefale den foreslåede ændring i loven, hvorefter de på investeringsfonds i banker og sparekasser indsatte

[Axel Sørensen.]

beløb nu forbliver ude i disse pengeinstitutter i stedet for at skulle indbetales i nationalbanken.

Allerede da vi behandlede forslaget til denne lov, antydede jeg det rimelige i, at man lod disse penge forblive i disse pengeinstitutter, så der kunne skabes den likviditet, der er ønskelig i de lokale områder. Da ændringen samtidig betyder en forenkling af hele administrationen, kan vi anbefale forslaget.

Jeg vil dog gerne ganske kort stille et spørgsmål til den højtærede finansminister, og hvis ministeren kan besvare det her, så for mig gerne, ellers må vi måske tage stilling til det i udvalget. Det drejer sig om den henlæggelse, der finder sted i henhold til § 4 i loven, og hvorefter man først konstaterer driftsudbyttet med fradrag af rente- og udbytteindtægter og med tillæg af renteudgifter, og så får man det beløb, hvoraf 15 pct. kan henlægges til investeringsfonds. Der er, så vidt jeg erindrer, faldet et par kendelser, hvorefter man ikke betragter forpagtningsafgift som en driftsudgift, således at denne ikke kan tillægges driftsudbyttet førend man kan beregne de 15 pct.s henlæggelse. Der kan man så spørge: af hvilken grund kan en forpagtningsafgift ikke ligestilles med en ejers renteudgift? Da det kan have sin betydning for en forpagter at kunne foretage henlæggelser til en investeringsfond, vil jeg gerne, om vi kan klare det begreb.

Niels Andersen: Jeg kan på retsforbundets vegne tilsige velvillig støtte til gennemførelse af det foreliggende lovforslag. Jeg kan naturligvis ikke tilbageholde den bemærkning, at det dog er et lille liberaliseringskridt, der tages her.

Den pågældende lov tilsigter at støtte investering i produktive midler. Fra landbefolkningens side er jeg imidlertid blevet gjort opmærksom på, at det også ville være helt rimeligt, om disse investeringsfonds kunne anvendes til grundforbedringsarbejder, som også i meget høj grad tjener til at øge produktionen. Jeg vil gerne henstille, at man optager dette spørgsmål til nærmere drøftelse i det udvalg, der bliver nedsat.

Af de bemærkninger, der i øvrigt blev gjort af de ærede medlemmer hr. Foged og

hr. Fanger, fremgik det, at man ønskede en udvidelse af området for loven om investeringsfonds. Det ærede medlem hr. Fanger mente, at man skulle gå videre og også lade loven omfatte andre borgere end de erhvervsdrivende. Jeg har tidligere, når vi har behandlet denne lovgivning været meget sympatisk indstillet over for tanken om, at den også kunne komme til at gavne de borgere, som senere ville blive erhvervsdrivende, altså først og fremmest ungdommen, som skulle samle sammen til at starte egen virksomhed. Jeg har sympati for denne tanke og vil gerne, at vi drøfter den nærmere i det udvalg, der skal nedsættes.

I øvrigt vil jeg på retsforbundets vegne tilsige en velvillig og hurtig behandling af forslaget.

Alfred Jensen: Da forslaget til lov om investeringsfonds var til behandling her i tinget, vendte jeg mig på den kommunistiske gruppes vegne derimod, og ved tredje behandling stemte vi imod forslaget. Vi gik imod, fordi det forekom os, at det på urimelig vis gav begunstigelser til grupper af medborgere, der var relativt godt stillet, ligefrem favoriseret i skattemæssig henseende. Det, man gør nu, er faktisk at favorisere denne gruppe medborgere yderligere. Jeg overser ikke, at staten kommer til at spare penge gennem bankernes større likviditet. Det vejer naturligvis også til, når man skal tage stilling til en sådan sag, men tilbage bliver i hvert fald, at bankerne får disse penge at operere med og at tjene på. Dertil kommer, at de, som nyder godt af denne lovs fordele i øvrigt, bliver bedre stillet, end de er efter den tidligere affattelse af loven.

Jeg har med disse bemærkninger gerne villet give udtryk for vort syn på det forslag, som her er til behandling.

Finansministeren (Kampmann): Jeg takker for tilslutningen til det foreliggende lovforslag. Jeg forstår udmærket, at man fra kommunistisk side, fra hvilken man ikke ville være med til selve loven, heller ikke er så glad for denne ændring i den.

I øvrigt har dette lovforslag givet anledning til udtalelser om, at man gerne i et udvalg vil drøfte en udvidelse af denne lovgivning, og det ærede medlem hr. Foged

[Finansministeren.]

mener også, at man skulle se loven igennem i al almindelighed, fordi den blev gennemført i hast. Må jeg til det sidste sige, at loven blev måske nok gennemført ret hurtigt her i tinget, men lovforslaget var dog blevet til på grundlag af en kommissionsbetænkning, hvori alle spørgsmålene var blevet ret indgående behandlet.

Det er i øvrigt glædeligt, at den økonomiske udvikling er sådan, at vi kan gå til den lempelse, der her er tale om.

Hans Rasmussen: Jeg tror alligevel, det er værd ved denne lejlighed at konstatere, at oppositionspartierne gik imod loven om investeringsfonds. Af den drøftelse, der her i dag har været ført, ser det imidlertid ud til, at denne lovgivning i høj grad har været af værdi. Det viser sig jo, at man i erhvervslivet har haft gavn af den, og at den også i høj grad har virket til fremme af beskæftigelsen.

Jeg kan ikke rigtig forstå de kritiske bemærkninger, den kommunistiske ordfører, det ærede medlem hr. Alfred Jensen, fremførte. Der modtages adskillige henvendelser også fra arbejdspladsernes folk om hjælp til udvidelse af virksomhederne, og vi må ofte rette henvendelse til finansministeren om forskudsafskrivninger for at kunne komme igennem med de forskellige projekter. Det, loven efter min opfattelse tilsigter, er at fremme produktionen og dermed skabe mulighed for større beskæftigelse, end vi har i dag.

Foged: Når jeg tager ordet, er det, fordi det ærede medlem hr. Hans Rasmussen må have gjort sig skyldig i en fejltagelse. Oppositionspartierne stemte for lovforslaget om investeringsfonds. Det beder jeg om bliver bemærket.

(Kort bemærkning).

Alfred Jensen: Jeg mener, jeg ved tidligere lejligheder tilstrækkelig klart har givet udtryk for de betænkeligheder, vi har haft ved at yde yderligere skattemæssige begunstigelser til erhvervslivet. Jeg har her fra talerstolen påvist de urimelige fejlinvesteringer, der har fundet sted, hvor man faktisk har anstrengt sig for at bruge

de penge, man skattemæssigt kunne have fordel af at anvende, til anskaffelse af møblement eller ombygninger, der intet som helst havde med udvidelse af produktionsapparatet eller beskæftigelsen at gøre. Jeg ser ikke rettere, end at al den megen tale om, at det er nødvendigt med skattelettelse for at kunne udvide produktionsapparatet, egentlig skal dække over, at man ønsker at øge profitten, og det er det, vi ikke ønsker.

(Kort bemærkning).

Hans Rasmussen: At der kan fremkomme fejlinvesteringer, er vel klart, og det er også hensigten, at vi ude i virksomhederne skal være med til at finde frem til disse tilfælde. Men selve lovens formål synes jeg alligevel er sundt. I stedet for at man måske i mange tilfælde udbetaler overskud af et omfang, som vi i alt fald i fagbevægelsen finder urimeligt, ser vi hellere, at midlerne sættes ind i fonds og benyttes senerehen.

Vedrørende oppositionens stilling ved gennemførelsen af denne lov beder jeg undskylde min fejltagelse. Det skyldes måske, at oppositionen i den periode stemte imod alle forslag her i tinget; men dette stemte den altså for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Hans Rasmussen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om indløsning af visse sparebeviser.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 111, fremsættelsen i tidenden sp. 34).

Lovforslaget sattes til forhandling.